

Folketingets Socialudvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 24. november 2009

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail ism@ism.dk

CAP/ J.nr. 2009-7897

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 27. oktober følger hermed indenrigs- og socialministerens endelige svar på spørgsmål nr. 48 (SOU Alm. del).

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lise von Seelen (S).

Spørgsmål nr. 48:

”Vil ministeren kommentere henvendelsen fra Landsorganisationen Borgerstyret Personlig Assistance, vedrørende retten til at overdrage arbejdsgiveransvaret for personlige hjælpere, jf. SOU alm. del - bilag 27?”

Svar:

Landsorganisationen Borgerstyret Personlig Assistance (LOBPA) har en række kommentarer til indførelsen af de nye regler om borgerstyret personlig assistance (BPA). Kommentarerne vedrører blandt andet regelsættets kompleksitet, udmåling af tilskud mv.

Reglerne om udmåling af tilskud kan synes komplekse, fordi kommunerne skal tage højde for de mange forskellige behov, borgere med BPA kan have. Samtidig skal reglerne tage højde for de forskellige muligheder, borgeren har for at sammensætte sin BPA i forhold til egne ønsker og individuelle behov.

Bekendtgørelsen om udmåling af tilskud til BPA af 19. juni 2009 (bekendtgørelse nr. 567) trådte i kraft den 1. juli 2009. Kommunerne har pligt til at følge reglerne om BPA og herunder om udmåling af tilskud. Ministeriet har udsendt detaljerede orienteringsskrivelser om de nye regler til samtlige kommuner med henblik på at vejlede kommunerne om fortolkningen af de nye bestemmelser.

Hensigten med reglerne om BPA er, at borgeren skal have mulighed for at overføre sit tilskud til en anden part. Det skal dog understreges, at det er kommunalbestyrelsen, der udmåler tilskuddet til administration, og at borgeren dermed ikke nødvendigvis har frit valg mellem alle udbydere på markedet. Det er dog vigtigt at understrege, at kommunalbestyrelsen skal beskrive, hvordan man er nået frem til taksten for administrationsomkostningerne, så denne står mål med opgaven.

Ministeriet har gennem de seneste måneder udarbejdet en helt ny samlet vejledning om BPA, der vedrører begge lovændringer, dvs. både BPA og udmåling til løn mv. Vejledningen har været i gennem flere tidskrævende høringsprocesser, idet en række organisationer og myndigheder har givet bemærkninger og bidrag, som i nogle tilfælde har krævet uddybende spørgsmål til andre myndigheder, med henblik på at sikre det bedst mulige vejledningsgrundlag for kommunerne fremover. Vejledningen er netop offentliggjort som vejledning nr. 94 af 10. november 2009.

LOBPA udtrykker utilfredshed med, at kommunerne skal beregne lønniveauet til hjælperne ud fra et budget. Det vil sige, at udmålingen ikke direkte skal ske på baggrund af en overenskomst eller fuldt ud på niveau med kommunalt ansatte, idet kommunen fx ikke har pligt til at honorere kravet om 6. ferieuge.

Det kan hertil oplyses, at reglerne om udmåling af tilskud til løn, tillæg, pension, løn under sygdom m.v. er fastsat i overensstemmelse med den økonomiske ramme og den politiske beslutning om udmåling til BPA. Der var i den forbindelse en fælles satspuljebeslutning om at den 6. ferieuge ikke var blandt de elementer, der skulle dækkes inden for den afsatte ramme.

Der blev ikke truffet beslutning om et generelt løft af grundlønnen til hjælpere, men om fastsættelse af regler for udmåling af omkostningerne til en række delelementer af den samlede løn, og herunder fx nattillæg, løn under sygdom og arbejdsmarkedspension.

Det kan desuden oplyses, at hverken serviceloven eller bekendtgørelsen indebærer en regulering af ansættelsesforholdene for hjælpere. Løn- og ansættelsesforholdene for hjælpere er et spørgsmål mellem arbejdsgiver og hjælpere.

Vedrørende LOBPAs bemærkninger om de norske og svenske ordninger skal det bemærkes, at modellerne i Norge og Sverige er udformet anderledes end den valgte model i Danmark. Den svenske model giver i lighed med den danske fx borgeren et frit valg, men samtidig fastsættes der årligt to prisniveauer (inkl. administration) for BPA, et for borgere med et mere almindeligt hjælpebehov, og et forhøjet niveau for borgere med mere komplicerede hjælpebehov.

Den svenske model er dermed enklere både for borgere og kommuner. Til gengæld er der rejst kritik af modellen dels i forhold til den manglende kontrol over udgifterne og dels af, at selv det forhøjede niveau vanskeligt dækker udgifterne for borgere med mere komplicerede hjælpebehov, der fx kan have behov for særligt uddannede hjælpere, ekstra bevillinger til oplæring mv. Ordningen er dermed enkel, men ikke fleksibel i forhold til at tilgodese den enkelte borgers behov.

Den norske model giver ikke borgeren ret til at vælge, hvem der skal være arbejdsgiver for hjælperne. Der er derfor en række kommuner, der ikke tilbyder deres borgere at anvende ULOBA (den norske forening for BPA). Der findes endvidere ikke private udbydere af BPA i Norge. Prisfastsættelsen for BPA-ydelsen ligger i Norge hos den brugerstyrede organisation, ULOBA. Det vurderes ikke muligt at overføre dette til danske forhold, dels fordi der allerede her eksisterer et privat marked for BPA, dels fordi borgeren i Danmark har ret til at vælge, hvilken løsning der ønskes. Dermed er det nødvendigt for kommunerne at kunne fastsætte en ramme for at sikre en styring af udgiftsniveauet for BPA-ordningerne.

Endeligt har LOBPA en række kommentarer om muligheden for at opnå de mål, der blev opstillet i forbindelse med lovændringen i 2008 (L 154), om de kommunale forskelle i de beregnede priser til administration af BPA-ordninger og om ændringer i udmålingen.

I forbindelse med gennemførelsen af de nye regler på området kan det oplyses, at der er afsat midler til en informationsindsats på området. Ministeriet har endvidere nu udsendt den nye, samlede vejledning om BPA. Der er desuden afsat midler til at evaluere implementeringen af reglerne om BPA og herunder at gennemføre en baseline undersøgelse.

Karen Ellemann

/ Karin Ingemann